

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De Verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 89. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Moer. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De Ruwe Kerel. — Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lampernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De Overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De Strijd met den Wolf. — 174. Een Vreeselijke Avond. — 175. De gevluichte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stoute. — 184. Het Spook van de Schelde. — Het Avontuur in het Gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelareshof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De Wandelende Duur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Rode Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn Land. — 201. In het verwoeste Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje van uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurende voort.

— PRIJS 60 CENTIEM —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 271.

A. HANS.

DE WILDE RAKKER

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich

DE WILDE RAKKER

I.

Mulder Bellens was aan het werk op zijn molen, toen hij eensklaps luid geschreeuw hoorde. Hij begreep dadelijk waar het vandaan kwam, want hij had over een kwartiertje kinderen op 't ijs gezien en ze nog toegeschreeuwd, dat ze weg moesten gaan.

Haastig keek hij door een venstertje. En ja een jongen was door 't ijs gezakt en twee kamaraden maakten groot misbaar.

Bellens greep een ladder en een stok en spoedde zich naar de plas. De drenkeling had moeite nog zijn hoofd boven te houden en trachtte een schots te grijpen.

De mulder legde de ladder op het ijs, en schoof die met den voet naar den knaap toe. Hij be-

hoefde geen uitleg te geven. De spartelende jongen bleek een vlugge gast; dadelijk had hij de ladder te pakken. De mulder trok deze langzaam terug en de jongen kroop er op. Bellens stak hem den stok toe... En een paar oogenblikken later stond de geredde aan den kant.

— Dacht ik het niet, dat gij het waart, Door Maartens! riep de mulder uit. Altijd haantje de voorste... En als nog niemand op het ijs gaat, durft gij het wel. Vooruit, mee naar ons!

— O, ik kan wel naar huis, stamelde Door Maartens bibberend.

— Zoo ver... om een ziekte op te doen zeker! Doen wat ik zeg, deugniet...

De twee vriendjes waren al weg.

Door perste het water uit zijn kleeren.

Vrouw Bellens stond al aan de deur, want ze had haar man zoo gejaagd zien wegloopen, dat ze toen wel begreep, dat er iets bijzonders aan de hand was.

— Door 't ijs gezakt? vroeg ze.

— Ja... 't Heeft twee nachten gevoren en natuurlijk moest Door Maartens al op de plas. Als hij dezen kant uit komt, is het nooit voor iets goeds.

— Kom gauw binnen, jongen, hernam de muldersvrouw, die toch medelijden had. Uw nat goed uit en droog aan. Jan, help hem eens? ver-

volgde ze tot haar man.

't Duurde niet lang of Door lag in een hemd en een baai van den mulder in bed, met een kruik warm water aan de voeten.

Hij was al spoedig van de koude en den schrik gekomen, en verveelde zich.

Hij hoorde de klok in de keuken elf uur slaan.

— Nog niet eens middag... en nu al in bed... dat is te gek, mompelde Door. Hoe lang zou ik hier moeten blijven... Toch tot mijn kleeren droog zijn... Had de mulder me naar huis laten gaan, dan had ik mijn Zondagsch goed kunnen aandoen en liep ik nu al weer op straat. 'k Moet toch mijn Zondagsche kleeren aantrekken voor het Kerstfeest vanavond...

Al de kinderen van zeelieden uit het kleine stadje waren dezen 24en December uitgenoodigd door een rijk geworden oud-scheepskapitein, die op een kasteeltje bij de duinen woonde. Er zou een kerstboom zijn, behangen met geschenken. En Door had evenals alle kinderen reeds lang naar dat feestje verlangd.

Hij draaide en keerde nu in de bedstede, een soort van kas, in den muur gebouwd. 't Was er binnen duf en somber... veel te somber voor een wildeman als Door Maartens, die er altijd van praatte, om evenals zijn vader naar zee te gaan.

De mulder trad binnen.

— Ge slaapt zeker niet? vroeg hij.
— Nu al slapen... 'k Ben pas eenige uren op.
— Ik dacht wel, dat ge wakker zoudt liggen
en daarom breng ik u deze kom warme soep. Dat
zal u deugd doen.

Door lepelde de soep smakelijk uit. En toen
vroeg hij:

— Mulder, zijn mijn kleeren nog niet droog?
— O, ze hebben den tijd om te drogen... Gij
blijft onder de wol tot morgenochtend... Ge hebt
een ijskoud bad genomen en voorzichtigheid is
het beste...

— Tot morgenochtend hier in bed blijven!
Omdat ik eens in 't water gelegen heb... Dat is
me al dikwijls gebeurd, mulder...

— Ja, dat kan wel... Maar nu ben ik baas
over u en ge blijft tot morgenochtend onder de
dekens. Dan zal het gevaar voor ziek worden
wel geweken zijn. Na het eten zal mijn vrouw
het aan uw moeder gaan zeggen.

— Maar mulder, dat kan niet... Ik moet van-
avond naar den kerstboom bij mijnheer Mulder.

— Onmogelijk ventje... Na zoo'n ijskoud
bad nog in de avondlucht loopen... Zoo spotten
met uw gezondheid... Ja, gij durft alles, maar ik
zeg u, dat ik nu baas ben over u. En ware ik het
alle dagen, 'k zou de dolle en stoute streken wel
uit uw lijf ranselen!

— Ik wil naar den kerstboom! riep Door uit.
— En ik wil het niet! En uw moeder zal ons
gelijk geven, als we voorzichtig zijn, dat ge niet
naar het feestje bij mijnheer Mulder kunt, zal
zal dan juist eens uw straf zijn voor uw roeke-
loosheid.

— Maar ik blijf hier niet...

— Toen ge amper met uw kopje boven 't wa-
ter uitstakt, hadt ge zooveel praatjes niet. En ik
heb nu wel wat anders te doen dan te babbelen.

— Maar mulder, ik voel geen koude meer!
hernam Door wanhopig.

— Onder die dikke dekens en met een warme
kruik, dat geloof ik... Maar buiten vriest het
knap. Tot straks.

Door bleef alleen.

— Wat denkt die vent, dat hij me hier houdt
tot morgenochtend? bromde hij. En niet naar
naar den kerstboom. Hij houdt me zeker voor
een mannetje van zout...

Toch was Door niet gerust. De vrouw van
den molenaar zou naar zijn moeder gaan.

— En moeder is ook altijd zoo bang, dacht
hij. Moeder zal het goed vinden, dat ik hier in
bed lig te zweeten. Al mijn kamaraden zouden
me uitlachen... bijna vier en twintig uur liggen
maffen, omdat ik eens door 't ijs gezakt ben...

En niet naar den kerstboom... Kunt ge begrijpen! Ik moet hier weg...

Door keek eens naar 't raam... Langs daar kon hij vluchten als 't moest... Maar toch niet in hemd en de baai van den mulder... Zijn kleeren hingen bij den haard in de keuken...

Door lag een tijdje te peinzen.

— Neen, ze houden me niet gevangen in deze mufte bedstede! besloot hij.

II.

Vrouw Maartens had de tafel gedekt. En daar zaten Grietje, Louise, Karel en Willem, verlangend om van de lekkere erwtensoep te eten, die zoo geurig rook.

— Door is natuurlijk weer niet op tijd! kloeg vrouw Maartens. Wat heb ik toch een last van dien rakker.

Haar man was een groot deel van 't jaar op zee, en dan stond moeder alleen voor 't gezin. Door, de oudste der jongens, bezorgde haar de meeste moeite.

— We wachten niet op hem, zei Grietje, die zestien jaar was. Geef hem straks een droge boterham, moeder, dan zal hij wel leeren morgen op tijd te komen.

— Hij lust zoo gaarne erwtensoep, sprak

Louise, de tweede zuster. Houd ze warm voor hem.

— We moeten in elk geval beginnen, besliste moeder. Waar zou die deugniet weer zitten?

't Middagmaal was voorbij... en nog geen Door.

— Zoo lang blijft hij toch nooit weg! zei vrouw Maartens.

— Ja, moeder, over veertien dagen was het drie uur; toen was Door wezen roeien, zei Willem.

— Houd hem van avond voor zijn straf van het Kerstfeest thuis, ried Grietje aan, die van strengheid scheen te houden.

Maar Door plaagde haar zoo dikwijls, gooide de emmers water om als ze moest schuren, bond haar met een touwtje aan een tafelpoot, wanneer ze gebogen den vloer dweilde, en haalde nog veel andere ondeugende streken uit.

De andere jongens gingen spelen, ook verlangend naar den avond, den grooten feestavond!

Grietje en Louise wieschen het tafelgerei af. Moeder rustte even uit bij de kachel, maar was zeer bang om Door.

Er werd geklopt, en onmiddellijk daarna trad vrouw Bellens binnen.

— Goeden dag, sprak ze. Ik kom voor uw zoon Door, die bij ons is.

— O, is er wat gebeurd met hem? kreet moeder.

— Wees niet ongerust... er scheelt hem niets... en hij is gezond, tenminste ik wil het hopen.

— Maar wat is er dan, vrouw Bellens?

— O, niets ergs... En ik geloof niet dat hij er iets van zal houden; tenminste, we hebben goed voor hem gezorgd...

— Heeft Door dan een ongeluk gekregen? vroeg vrouw Maartens recht springend.

En Grietje en Louise stonden in spanning aan de deur van de achterkeuken.

— Wel, vervolgde de molenarin, hij was op het ijs van de plas gegaan.

— En hij is er door gezakt?

— Ja.

— O, Door is toch niet verdronken? vroeg moeder half schreiend.

— Maar neen, mensch... steek dat toch niet in uw hoofd! Hoe komt ge er aan? Ik zei u immers, dat hij gezond is... en we willen hopen dat hij 't zal blijven.

— Maar waar is Door dan?

— Bij ons... diep onder de dekens. Mijn man heeft hem uit 't water gehaald... Gij wist het dus nog niet. Toch waren er nog twee jongens bij hem... maar die rakkers zullen u zoo iets niet

komen vertellen... Wel mensch, ge begrijpt wel, dat ik uw jongen zoo niet in zijn natte pak naar de stad liet terug keeren... dat zou onverantwoordelijk zijn... ik heb hem goed van mijn man gegeven en zoo moest hij in bed, met een warme kruik aan zijn voeten.

— En is hij bij kennis?

— Jawel... hij heeft flink gegeten.

— O!

Dat scheen voor vrouw Maartens wel een bewijs dat Doors toestand niet erg was.

— O, het is vriendelijk van u, vervolgde moeder.

— Maar mijn man en ik hebben besloten Door in bed te houden tot morgenochtend.

— Is hij dan toch ziek geworden?

— Hij zou ziek worden als hij nu in de koude buitenlucht kwam, want het vriest sterk. En dat kunnen wij niet op ons geweten nemen. Nu hij bij ons is, mag hij niet vertrekken, voor al die koude van het water en het ijs uit zijn lichaam is. Hij moet zweeten. Ik heb een neef gehad, die bij 't schaatsenrijden door het ijs zakte. Hij trok dadelijk ander goed aan maar ging niet te bed... En den volgenden dag moest hij blijven liggen, hij had longontsteking, en mensch, hij is er van gestorven. En als ge zoo iets in uw familie tegenkomt, hebt ge schrik van het door 't ijs zak-

ken. En daarom zeg ik, dat we met Door voorzichtig moeten zijn.

— Ja, ja, ge hebt wel gelijk, sprak moeder Maartens. Het is heel goed, dat hij bij u moet blijven.

— Toen ik naar hier kwam, dacht ik nog aan een kennis van mijn man, een visscher van Blankenberge, die was over boord gevallen. Hij werd wel gered, maar bleef op de been om te werken. En nu is hij stijf van de rheumatiek. Ja, als ge zulke voorbeelden kent, zijt ge voorzichtig.

— Zeker, zeker, stemde moeder toe.

— Dus morgen zullen we zien, hoe het met Door is.

— Maar moeder, hij moet vanavond naar den kerstboom, zei nu Louise.

— Wat, ge zoudt hem door de avondlucht laten gaan! riep vrouw Bellens uit. Ja, zoo moet ge maar doen, als ge hem een zware ziekte op den hals wilt jagen! O, die kinderen! Vrouw Maartens luister naar mijn raad.

— Ja, ja, beloofde moeder. O, ik dank u wel voor al uw goedheid.

— Dat is niet noodig. Mijn man en ik doen onzen plicht.

— O, 't zal voor Door juist een straf zijn, dat hij 't kerstfeest mis loopt, oordeelde Grietje, de andere zuster.

— Dat zeg ik ook, stemde de molenarin toe. 't Was erg ondeugend op dat ijs te gaan. Mijn man had hem nog gewaarschuwd.

— O, Door doet me veel verdriet aan! kloeg moeder. En bijna altijd alleen voor die kinderen staan, 't valt dikwijls moeilijk.

— 'k Geloof u, vrouw Maartens.

— Mag ik straks eens komen zien?

— Natuurlijk...

— Drink nu een kopje koffie, noodigde moeder.

— Ja, dat wil ik wel. 't Is goed tegen de koude... We hebben harden Winter... Wel, de schrik van 't ongeluk zit nog in mijn lijf.

En vrouw Bellens vertelde nu in meer bijzonderheden, hoe alles gebeurd was.

III.

Door had in zijn bedstede smakelijk gegeten.

— Dat is een goed teeken, zei toen de mulder. Maar toch blijft ge tot morgenochtend onder de wol... Een ziekte kan zoo verraderlijk in het lichaam zitten.

Door sprak niet meer tegen. Wat later zei vrouw Bellens, dat ze naar zijn moeder ging.

— En ik heb mijn werk op den molen, doe

nu maar een flink slaapje, voegde de molenaar er bij.

Door lag even stil, toen beiden uit de woning waren.

— In die mufte bedstede tot morgenochtend, mompelde hij. Dat zal niet waar zijn. Mijn rug doet nu al pijn van 't liggen... 'k Zou er wel roode plekken van krijgen. En het kerstfeest missen, ha neen!

Door stond op en sloop naar de keuken. Daar hingen zijn kleeven en zijn ondergoed op een lijn. Hij voelde er aan. 't Was alles nog wat wak maar Door noemde het droog. En in eenige minuten had hij alles aan 't lichaam.

— Saluut hier! spotte hij. Mij houden, dan moet ge eer opstaan, muldertje!

Hij wilde niet door de voordeur vertrekken, dan had Bellens hem kunnen zien. 't Raam der slaapkamer, waar hij gelegen had, kwam aan de achterzijde uit. Hij opende het venster en klom er door.

— Ze denken zeker, dat ik door een koud bad dadelijk van mijn stokje val, zei hij bij zich zelf.

Hij sloop achter een haag weg en bereikte zoo den weg.

— Hei! klonk een stem.

En Bellens stak zijn wit bestoven hoofd door een molengat.

— Door, Door... zijt gij dat? schreeuwde hij.

— Ja, heelemaal! riep de jongen terug.

— Deugniet, wilt ge rap in huis terug keeren?

— Kruip zelf in uw nauwe bedstede tot morgenochtend, spotte Door brutaal.

— Nietwaard! Terug in huis!

— Kom me maar halen!

Door zwaaide eens met de hand en verwijderde zich. 't Zou voor Bellens een onbegonnen werk zijn hem te willen nazitten.

Door zag de plas met 't gebroken ijs. Maar hij voelde zijn ondankbaarheid niet jegens zijn redder.

— Die plas vriest toch moeilijk sterk, dacht hij alleen. 't Ijs daar in de sloot zal wel dragen.

Hij ging naar de gracht, en stampte op de ijskorst. Deze brak niet. En 't volgend oogenblik was de roekelooze knaap al aan 't baantje glijden. Maar zoo zonder kamaraden verveelde het hem toch na eenigen tijd.

't Stadje lag daar witbepoeierd om den ouden hoogen toren. Boven een dijk verhieven zich de masten van visschersvaartuigen. Het plaatsje lag aan een zeehaventje.

Veel mannen en jongelingen waren visschers; anderen voeren op koopvaardijsschepen. Zoo was Doors vader stuurman op een driemaster, die verre en lange reizen deed. Door beklom nu een duintop. Hij dacht even aan zijn vader, die nu ergens bij Engeland moest zwerven en pas half Januari terug zou keeren.

O, ook mogen varen... Door verlangde naar dien tijd. Misschien 't volgend jaar, als hij de hoogste klas had uitgedaan.

Door zag twee mannen, die een handkar voortduwden, waarop een groote den lag. Dadelijk was de jongen bij hen.

— Is dat de kerstboom van mijnheer Mulder? vroeg hij.

— Ja, antwoordde Berend, de knecht van 't kasteeltje, dat ginds zijn torentje boven de nu kale populieren verhief.

— En moet die nog klaar gemaakt worden, voor van avond?

— Hij zal in orde zijn, maak u maar niet bang! En help wat duwen, tot we op den grintweg zijn! Hier is het zoo hobbelig langs de duinen!

Dadelijk gehoorzaamde Door.

— 't Is een groote boom. Hij komt zeker uit 't Eksterboschje? vroeg hij.

— Ja, daar staan de mooiste dennen...

Door wilde ook op den grintweg nog helpen.

— Ge zoudt zeker al vast eens op 't kasteel willen kijken? vroeg Berends.

— Is er veel lekkers en speelgoed?

— Dat zult ge vanavond zien, als ge u tenminste fatsoenlijk gedraagt, want lawaaimakers en ruwe gasten, wals ik dadelijk buiten, waar-schuwde Berend. Jongen, bedankt voor uw hulp en ga nu nog maar wat naar moeder. En zeg het aan uw kornuiten, dat ze niet te vroeg aan het hek moeten komen hangen.

— Die denkt zeker dat hij mijnheer Mulder zelf is, mompelde Door. 't Zal toch een prettige avond zijn! En de mulder, die me in zijn bedstede wou houden. 'k Heb hem en zijn vrouw lekker beet gehad.

Nu kwam Door in het stadje, waar een gezellige drukte heerschte. Moeders of dochters deden boodschappen, om van alles in huis te halen voor de feestelijke kerstdagen. Wat al heerlijks lag er bij de bakkers uitgestald: kerstkransen, krentebrooden, boterkoeken met glanzende korst, taarten. Krijn, de kruidenier, had zijn raam bespannen met hulst, vol roode besjes en vanavond zouden er gekleurde lampjes branden.

Floor, de meid van den notaris, was nog aan 't schuren. Pats, Door stampte een emmer water omver. Floor kreeg er natte voeten van en woe-

dend sloeg ze met haar bezem naar den jongen, die echter den slag ontweek.

— Wilde rakker, stratenschrik! schold ze.

— Ge moogt niet schuren... Straks bevriest alles en de menschen zouden hun beenen breken, vermaande Door.

— Ik zal immers zand strooien. Maar wat gaat u dat aan, reuzedeugniet. Ze moesten u al lang in een gesticht gestopt hebben!

Door luisterde al niet meer. Eensklaps zag hij vrouw Bellens.

— Ha, de molenarin komt van moeder en denkt, dat ik nog onder haar dikke dekens lig, dacht de jongen.

Vlug sprong hij in een zijstraatje. Vrouw Bellens kwam voorbij. Toen stak Door zijn hoofd om den hoek uit en floot.

De molenarin keek om. Door knikte eens. De vrouw bleef verbaasd staan, als zag ze een spook.

— Door, zijt gij dat? vroeg ze.

— Ja...

— Hoe komt ge hier?

— Getooverd! Wip, al mijn kleeren vlogen aan mijn lijf, ik werd opgenomen, vloog zoo maar door den muur en werd hier neer geplakt.

— Ge houdt me voor den gek.

— Wat een domme vraag ook. Hoe zou ik

hier anders komen dan op mijn beenen. Mijnheer Mulder heeft zijn koets niet gestuurd om me te halen. Maak u niet ongerust, hoor, ik ben zoo gezond als een visch!

— Ge spot met uw gezondheid! O, morgen ligt ge met longontsteking.

— Dan keer ik terug naar uw bedstede!

— Zoo praten, na alles wat ik voor u gedaan heb. 't Is een schande.

— Wat is er, vrouw Bellens? vroeg de rentenier Joostens, die nieuwsgierig uit zijn huis kwam. Heeft die wilde rakker u last aangedaan?

— Steek Joostens onder een dozijn dekens, die is toch krom van de jicht! spotte Door, waarna hij zich verwijderde.

De molenarin legde aan den verborgen rentenier het heele geval uit. Maar zij zou het zich niet verder aantrekken.

— Ge hebt wel gelijk! sprak de rentenier. Er is met zulke gasten geen eer te behalen. Al die zeemansjongens zijn deugnieten. En nu geeft mijnheer Mulder ze vanavond nog wel een kerstfeest. Dat is zeker tot belooning van al hun deugnietterij, een heel jaar lang.

— Maar ze zijn niet allemaal gelijk, mijnheer Joostens.

— Jawel, jawel, al geef ik toe, dat de schavuit van Maartens de wildste rakker is.

Door vond het nu toch tijd om naar huis te gaan. En zijn hartje werd wel wat kleiner.

— Daar is hij! Ziet ge wel, dat de molenarin overdreven heeft! riep Louise blij uit.

— Wat heeft ze hier allemaal verteld? vroeg Door op een toon, alsof er niets bijzonders voor-gefallen was.

Maar hij kreeg als eerste bescheid een flinke oorveeg van moeder.

Grietje snauwde haar broer toe:

— Ge hebt zeker niets gedaan! Ge zijt niet door 't ijs gezakt, hé?

— Kan ik het helpen dat het breekt?

— Ge moest er niet opgegaan zijn!

— O, zult gij geen schaatsenrijden?

— Nu nog niet...

— Ge hebt te veel praatjes, hernam moeder.

Ze voelde aan zijn kleeren.

— Nog niet droog... Ze dadelijk uittrekken? Hebt ge nog het hemd en de baai van den mulder aan?

— Natuurlijk niet...

— Hoe zijt ge daar weg geraakt?

— Ze wilden me tot morgenochtend in een bedstede stoppen, en daar bleef ik niet. Toen de vrouw weg was en de mulder op den molen, heb ik me verkleed en ben weggegaan.

— Stilletjes?

— Er was niemand in huis...

— O, die goede menschen zoo behandelen...
Alloh, uw kleeren uit en hier in bed...

— Maar, moeder, ik ben niet ziek.

— Door ziet er heel gewoon uit, zei Louise.

— Ik kan mijn Zondagsche kleeren aan-
doen... dan ben ik al klaar voor vanavond, sprak Door.

— Ge gaat niet naar 't kerstfeest!

Door zette een verschrikt gezicht.

— Ik wil er heen! schreeuwde hij.

— Ge hebt niets te willen... Eerst ander on-
dergoed aantrekken... En dan in bed...

Louise wenkte haar broer toe te gehoorzamen.

En een kwartier later lag Door weer onder de dekens.

Maar Louise praatte met moeder. En een uur later kwam vrouw Maartens bij Doors bed.

— Ik zal u dan toch naar het Kerstfeest laten gaan, zei ze. Morgen blijft ge een heelen dag binnen. O, waarom doet ge me zoo veel verdriet! Grietje is nu naar den molenaar, om uw deug-nieterij goed te maken. 't Is geen wonder, dat ze u in de stad den wilden rakker noemen. Ik schaam me voor de menschen. En wat moet er van u worden? Sta op en trek uw Zondagsche kleeren aan.

Om kwart vóór vijf stonden veel kinderen vóór het hek van 't kasteeltje, waar de brave mijnheer en mevrouw Mulder woonden.

Berend kwam de poort openen.

— Niet dringen! riep hij. En twee aan twee naar de voordeur marcheeren.

Berend was nog onder-officier geweest.

— In rij! Klaar? Vooruit, een, twee, een twee! kommandeerde hij.

— Hoor dien vent eens! zei Door tot zijn kamaraden.

En hij begon een traag deuntje te fluiten, zoodat de marcheerpertij in de war liep.

Berend sprong nader, greep Door bij den arm, keek hem in 't gezicht en snauwde:

— Gij natuurlijk weer! Ik heb u vanmiddag nog gewaarschuwd. Rechts omkeer... buiten het hek! Gij zult er vanavond niet bij zijn!

En de verschrikte Door kreeg een duw dat hij wel tien meters achteruit schoof. De anderen marcheerden ordelijk verder.

Door duizelde even. Maar dat duurde slechts een oogenblik.

Niet naar 't Kerstfeest...

— Dat zullen we zien, mompelde Door. Berend is mijnheer Mulder niet.

Hij maakte een omweg naar het huis en kroop daar op handen en voeten naar de rij kinderen, voor wie juist de voordeuren geopend werden.

— Netjes binnen stappen! beval Berend.

Door kroop als een hondje bij zijn vrienden.

— Laat me tusschen u, fluisterde hij. Berend moet me niet zien. Klaas, maak hier wat lawaai. Dan komt Berend naar dezen kant en kruip ik naar voren en ben ik binnen.

Klaas en Gerrit, een andere vriend, begonnen elkaar wat te stooten en deden of ze ruzie kregen. Ze hielden zich dadelijk stil, toen Berend aankwam loopen en vroeg, of er nog meer buiten gestoken wilden worden. Maar intuschen sprong Door naar voren en gleed hij binnen. Aan de deur van de groote zaal stond mijnheer Mulder, die de kinderen vriendelijk toeknikte.

Door zat. En hij wenkte eens naar Louise en zijn broers. Grietje was te oud, om te komen.

Berend scheen hem niet te zien...

Wat schitterde de kerstboom met het licht van zijn vele gekleurde kaarsen, dat blonk in gouden appelsienen, vergulde Engels, zilveren bollen. En aan de takken hingen geschenken; ook lagen er veel pakjes rond den boom.

Door zat vooraan, ter zijde, en voelde er zich

veilig, want Berend stond geheel aan den anderen kant, bij een kuip water, waarin een aan een stok gebonden doek lag, om elk begin van brand te blusschen. De zaal was vol met kinderen, meisjes en jongens van visschers en andere zeelui. O, vooral onder de knapen waren er wel, die zich soms ruw konden aanstellen maar de meesten hadden toch een goed karakter. En mijnheer Mulder, die zelf jarenlang op zee gezwalkt had, voelde bijzondere vriendschap voor de gezinnen, waarbij er vele waren, waarvan de vader en zonen Kerstmis vierden aan boord van een eenzaam schip op de groote donkere wateren.

Mijnheer Mulder vroeg, wie er een Kerstlied kon zingen. Een meisje stak den vinger op. En ze begon:

De herdertjes lagen bij nachte,

Ze lagen bij nachte op 't veld...

Ze zong het met haar helder stemmetje. En mevrouw Mulder veegde een traan weg. Dat meisje had geen vader meer; die was verleden Winter op zee gebleven.

Daarna zette mijnheer Mulder het schoone lied in:

« Heilige nacht, stille nacht... »

En dat kenden alle aanwezigen. Mevrouw vertelde dan de aloude en altijd weer nieuwe geschiedenis van Jezus' geboorte. En vervolgens

verhaalde mijnheer Mulder, hoe hij eens Kerstmis gevierd had heelemaal in 't Noorden van Amerika, waar zooveel sneeuw en ijs was.

Dan bracht Berend met een meid een mand koeken aan.

Door had naar de vertelling van mijnheer Mulder goed geluisterd. Maar nu moest hij weer een van zijn streken uithalen.

— Ik kan van hier een kaars uitblazen, zei hij tot een kamaraad.

— Wel neen...

— Zie maar!

Door stak het hoofd vooruit en blies uit alle macht, en zoo hard, dat een papieren vlaggetje opwaaide tegen een kaarsje en in brand schoot. Een meisje gilte. Berend had 't spel gezien. Hij schoot toe, doofde het vuur en greep toen Door bij de kraag.

— Ha, ge zijt toch binnen, deugniet! riep hij. En nu nog brand stichten. Ja, ik zag u net blazen.

Mijnheer Mulder trad nader. Hij was ook geschrokken.

— Deze rakker had van avond al last verkocht, zei de knecht. Ik had hem weg gestuurd; hij is toch binnen geraakt en nu moet hij kaarsjes uitblazen, en brand maken.

— Ja, ik ken hem, sprak mijnheer Mulder,

Ventje, ga naar huis! Gij zijt een der oudsten en moest het voorbeeld geven van orde...

Berend maakte kort spel. In een minuut stond Door ontgoocheld buiten. Hij was nijdig en schopte tegen de deur.

Hij durfde niet naar huis gaan en zou wachten op Louise en zijn broertjes. Daarbinnen werd lekker gesmuld van de krentenkoeken en de chocolademelk. Er werd toen nog gezongen. En eindelijk deelden mijnheer en mevrouw Mulder de geschenken uit. Tegen acht uur kwamen moeders en groote zusters de kinderen afhalen.

Louise en de broertjes traden ook buiten. En aan het hek wachtte Door.

— O, waarom kondt ge niet beter oppassen, zei Louise vermanend.

— Die valsche Berend...

— Neen, 't is uw schuld... Ge moet altijd anders doen dan uw kamaraden. Het is verdrietig. Mevrouw Mulder heeft toch uw pakje meegegeven.

— Wat zit er in?

— Dat weet ik niet. We zullen ze thuis open doen.

Maar bij de eerste lantaarn moest Door kijken. Hij had een boek, een zak lekkers en een wollen trui gekregen.

— Niet aan moeder zeggen, hoor, dat ze me buiten gestoken hebben, waarschuwde hij.

Maar de kleinste broer flapte het er thuis uit. En kwaad stuurde moeder Door naar bed. Ja, ze had verdriet van den jongen.

V.

In den nacht veranderde het weer plots. 't Was gedaan met vriezen. Een storm brak los met hevige plasregens. En het stormde nog den heelen volgenden dag. Laat in den namiddag brak een dijk door en groote landerijen in den omtrek, liepen onder water.

Vrouw Maartens zat somber neer. Ze kon haast niet werken. Ze dacht aan haar man op zee. Die storm zou wel over gansch West-Europa woeden!

Door wilde naar de overstroming gaan kijken, maar moeder hield hem in huis. Den volgenden dag kwamen er soldaten, om den dijk te herstellen. Door mocht niet buiten. Maar hij was niet te houden. En toen moeder boven was, vluchtte hij heen. 's Avonds kwam hij doornat en bemodderd thuis. Hij had op een vlot boven de overstroomde landen gevaren en was er afgetuimeld. Toen moest hij tot aan de borst in 't water, naar den dijk waden. Een soldaat had hem een paar klappen gegeven. En toen rolde Door in de modder.

Moeder kastijdde hem en Grietje voer hevig it tegen haar broer. Louise had veel verdriet.

— Rakker, me zoo 'n verdriet aandoen! En ik zit hier met al den angst om uw armen vader! kloeg moeder weenend.

In zijn bed had Door nu toch wroeging. En hij dacht aan zijn vader. De storm had vreese-lijk op zee gewoed. In langen tijd was Door niet zoo ernstig geweest als nu... En 't duurde lang, eer hij insliep.

Den volgenden dag probeerde Door niet om uit te gaan. Hij las in het boek, dat hij op 't Kerstfeest gekregen had. En hij was zeer stil.

Tegen den middag kwam oom Toon binnen. Zijn gelaat stond zeer ernstig.

— Toon, gij hebt slecht nieuws! riep vrouw Maartens verschrikt uit.

— Ja, mensch, ja...

— Van mijn man...

— Moed, Lieze... 't Is erg...

Grietje en Louise kwamen aangestormd en Door begon te beven...

— «De Welvaart» is binnengekomen na een eselijke reis en heeft van de «Vrouw Elvira» dseinen gezien...

Doors vader was op de driemaster «De vrouw Elvira».

— De bemanning van de «Welvaart» heeft

al het mogelijke gedaan om hulp te bieden, vervolgde oom Toon. Maar de «Vrouw Elvira» brak op de klippen...

— En de arme menschen? hijgde moeder.

— Helaas...

— Allen verdronken! Vader ook!

— Ik kan geen hoop geven. 't Is erg, heel erg.

Moeder barstte in tranen uit en ook Grietje en Louise weenden. Door sloop naar de achterkeuken.

Oom Toon trachtte de bedroefden te bemoe-digen en te troosten. Eindelijk ging hij heen.

— Uw arme, arme vader! jammerde vrouw Maartens. O, hij was zoo goed voor ons allen... altijd zoo bezorgd om de kinderen... En nu weg, op eens weg...

Er kwamen burenen binnen. Ze hadden het vree-selijke nieuws vernomen. Door vluchtte naar zijn kamertje. Hij liet zich languit op zijn bed vallen.

— O, vader, vader! kreunde hij. Vader toch!

En hij stelde zich de stormende zee voor en het drama aan de klip.

Lang bleef Door zoo liggen .. Louise kwam.

— Kom beneden, zei ze zacht. De men-schen zijn weg. En als ze nog durven zeggen dat gij een wilde rakker zijt, zal ik ze toeroepen, dat ze liegen.

— Ja, ja, ik ben een wilde rakker, sprak Door. Maar nu zal het veranderen...

— O, we zullen allemaal ons best doen om moeder te helpen. Kom nu naar beneden...

Wat was het treurig in huis! In den namiddag kwamen mijnheer en mevrouw Mulder. Ze waren ook bij andere getroffen families geweest. En wat ze ginder beloofd hadden, beloofden ze ook hier. Ze zouden de weduwen helpen. En dat meenden de goede menschen.

Mijnheer Mulder tikte Door op 't hoofd en zei:

— En gij zult een flinke kerel worden, zooals uw vader was.

Den volgenden morgen zei Door tot zijn moeder:

— Laat mij naar de kuiperij van mijnheer Vink gaan, ik kan er al wat verdienen.

— Ja, jongen, dat zal nu moeten.

Door begreep dat hij nu niet over de zee kon spreken. Wat later begaf hij zich naar mijnheer Vink. En hij werd aangenomen.

— Kom op twee Januari, zei de patroon. En doe uw best, dan zult ge vooruit gaan.

Treurig was de Nieuwjaarsochtend. In het stadje werd bijna geen feest gevierd.

Het was een uur of elf... Oom Toon en tante Mina zaten bij vrouw Maartens en haar kinderen.

Er kwam een mijnheer van het kantoor binnen.

— Goed nieuws, zei hij, terwijl zijn gezicht straalde; goed nieuws, voor eenige gezinnen. Er zijn vier menschen van de «Vrouw Elvira» gered.

— En mijn man? vroeg vrouw Maartens.

— Is gered...

— O, is het waar?... Kan het waar zijn?...

— Maar natuurlijk is het waar! riep oom Toon uit. Anders zou mijnheer het toch niet zeggen... Hij komt van 't kantoor van het schip. Zeker een telegram ontvangen?

— Ja, uit Plymouth...

— Dat is in 't Zuiden van Engeland, lichtte oom Toon toe. En wie zijn de andere geredden, mijnheer? vroeg hij.

De klerk noemde ze op.

— Kinderen, uw brave vader is gered, sprak vrouw Maartens.

— Er zijn zeker geen bijzonderheden beëindigd? vroeg oom Toon.

— O, neen... We hebben een telegram ontvangen van onzen consul. Het vermeldt de namen der geredden en voegt er bij, dat ze gezond zijn en naar hier zullen komen.

— Zeker opgepikt door een reddingboot, die

de mannen van de Welvaart niet gezien hebben.
Dus vijf man verdronken.

— Ja, 't blijft voor ons stadje nog een ramp.
En dat bracht een schaduw op de vreugde.

Twee dagen later, tegen den avond, kwam Door uit een winkel, waar hij boodschappen had gehaald voor moeder. Naar de kuiperij was hij nog niet geweest. Het zou nu niet noodig zijn, had moeder gezegd, die hem liever de school liet uitdoen.

Door zag volk samen loopen rond vier mannen.

— Vader! jubelde hij.

En met zijn ellebogen en schouders werkte hij zich door de menigte heen.

— O, Door... mijn jongen! riep stuurman Maartens uit. God zij gedankt... ik ben terug...

Hij greep Door bij de hand en liet deze niet meer los.

— Hoe is het met moeder? vroeg hij.

— O, goed, vader!

— En ge wist al van de ramp, heb ik hier gehoord... Ge dacht dat ik verdronken was... 't Heeft weinig gescheeld. Maar de goede God heeft me teruggebracht... Als door een wonder werd ik gered. Jammer van onze kamaraden...

Ze kwamen aan het huisje. Door wierp de deur open en schreeuwde naar binnen:

— Vader is hier!

't Was een ontroerend weerzien. Moeder schreide en lachte tegelijk. En al de kinderen stonden om vader... 't Duurde wat, eer Maartens in zijn zetel zat. Oom Toon kwam ook toegesnel en bureu drongen binnen. Maartens vertelde van het vreeselijk weer op zee. De « Vrouw Elvira » verloor haar roer, en dreef hulpeloos rond, als een speelbal der golven, die het schip op de klippen wierpen. Daar werd het verbrijzeld.

— Onze reddingbooten sloegen stuk, verhaalde Maartens. We bevolen onze ziel God aan... we konden bijna niet meer op redding hopen, al hadden we noodseinen gegeven. De mannen van « De Welvaart » deden hun best, maar 't was niet mogelijk door de hooge zeeën ons te naderen. We werden in 't water geslingerd. Met zeszen klampten we ons aan den grooten mast vast. En toen herleefde de hoop. We dobberden rond. 't Was een vreeselijk lijden voor ons allen. Twee, Klompers en Baals, konden het niet meer uithouden. Ze lieten los... Peeters moest het ook opgeven, maar ik kon hem met een eind touw, aan den mast vastsjorren. Hoe lang het duurde, weet ik het niet, doch heel lang... toen ik einde-

lijk een licht zag... Ik kon niet meer roepen... Soms voelde ik me geneigd ook maar los te laten; dan zag ik u allen en 't was of ik nieuwe kracht kreeg... Een reddingboot van de kust naderde. De mannen, echte helden, die hun leven waagden, bemerkten ons en haalden ons binnen. En dan heb ik het bewustzijn verloren. Toen ik ontwaakte lag ik op een bed in een hospitaal van een Engelsch plaatsje. O, ik schreide van vreugde... We herstelden vlug... De consul kwam uit Plymouth bij ons en beloofde nieuws naar huis te zenden. De menschen zijn heel goed voor ons geweest.

Zoo was vaders verhaal.

Door was door het gebeurde tot diep in zijn ziel getroffen geweest. O, we beweren niet dat hij geen strijd meer had tegen de lust om stoute streken uit te halen. Maar hij overwon die neiging. En hij kreeg een goeden naam in 't stadje.

Later ging hij naar zee, als vader, want dat zit in 't bloed.

EINDE.